

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Кафедра охорони праці і безпеки життєдіяльності

03-10-126М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять та самостійної роботи
з навчальної дисципліни

«Державне соціальне страхування на виробництві»

для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського)
рівня за освітньо-професійною програмою
«Охорона праці» спеціальності 263 «Цивільна безпека»
денної та заочної форм навчання

Рекомендовано науково-
методичною радою з якості
ННІБА
Протокол № 4 від 31.01.2024 р.

Рівне – 2024

Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Державне соціальне страхування на виробництві» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Охорона праці» спеціальності 263 «Цивільна безпека» денної та заочної форм навчання. [Електронне видання] / Довбенко В. С. – Рівне : НУВГП, 2024. – 33 с.

Укладач: Довбенко В. С., кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Відповідальний за випуск: Кухнюк О. М., кандидат технічних наук, доцент, в.о. завідувач кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Керівник групи забезпечення
спеціальності
263 «Цивільна безпека»

Шаталов О. С.

© В. С. Довбенко, 2024

© НУВГП, 2024

ВСТУП

Методичні вказівки призначені для вивчення дисципліни «Державне соціальне страхування на виробництві» здобувачами вищої освіти освітньо-професійної програми «Охорона праці» спеціальності 263 «Цивільна безпека».

Основним завданням студента є опанування знань, вмінь та компетентностей щодо основ загальнообов'язкового державного соціального страхування, яке включає матеріальне забезпечення громадян у разі хвороби, повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, а також від нещасних випадків і професійних захворювань на виробництві.

Після засвоєння матеріалу дисципліни «Державне соціальне страхування на виробництві» здобувачі вищої освіти повинні володіти сукупністю загальнокультурних та професійних компетенцій з питань державного соціального страхування для вирішення відповідних галузевих завдань.

Результати навчання забезпечуються відповідно до освітньо-професійної програми «Охорона праці» спеціальності 263 «Цивільна безпека».

Ключові слова: державне соціальне страхування, страхові виплати, страхування з тимчасової втрати працездатності, страховий стаж, страхування від нещасного випадку, одноразова допомога, щомісячні страхові виплати.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №1

«Порядок призначення матеріального забезпечення та соціальних послуг за видами соціального страхування»

Загальні відомості

Діяльність щодо соціального захисту населення є обов'язковою складовою будь-якої сучасної держави. У загальному розумінні соціальний захист означає «надання достатніх матеріальних засобів і соціальних пілг для життя громадянам із боку суспільства».

Протягом життя, кожна людина знаходиться перед небезпекою настання обставин (подій), які можуть самим безпосереднім чином вплинути на стан її здоров'я та призвести до втрати заробітку — основного джерела існування. До таких обставин відносять хворобу, старість, інвалідність, нещасні випадки, професійні захворювання тощо. Побороти ці обставини, в більшості випадків, самотійно, особа не в змозі, оскільки вони визначаються об'єктивними соціально-економічними умовами, тісно пов'язані із трудовою діяльністю і майже не залежать від волі особи. Проте, вони впливають на соціальну стабільність суспільства і тому, держава бере на себе певну відповідальність за їх настання і створює систему соціального захисту – страхування.

Таким чином, поняттям «соціальний захист» охоплюються соціальні права людини. Право на працю, на освіту, на житло, на відпочинок, на безпечне довкілля, на охорону здоров'я, на достатній життєвий рівень, на безпечні умови праці, на заробітну плату, не нижчу мінімального прожиткового мінімуму встановленого державою.

Загальнообов'язкове державне соціальне страхування – це система прав, обов'язків і гарантій, яка передбачає матеріальне забезпечення, страхові виплати та надання соціальних послуг застрахованим особам за рахунок коштів Фонду соціального страхування України.

Соціальне страхування здійснюється за принципами:

1) законодавчого визначення умов і порядку здійснення соціального страхування;

2) обов'язковості страхування осіб відповідно до видів соціального страхування та можливості добровільності страхування у випадках, передбачених законом;

3) державних гарантій реалізації застрахованими особами своїх прав;

4) обов'язковості фінансування Фондом соціального страхування витрат, пов'язаних із наданням матеріального забезпечення, страхових виплат та соціальних послуг, в обсягах, передбачених законом;

5) формування та використання страхових коштів на засадах солідарності та субсидування;

6) диференціації розміру виплати допомоги залежно від страхового стажу;

7) диференціювання страхового тарифу з урахуванням умов і стану безпеки праці, виробничого травматизму та професійної захворюваності на кожному підприємстві;

8) економічної заінтересованості суб'єктів страхування в поліпшенні умов і безпеки праці;

9) цільового використання коштів соціального страхування;

10) відповідальності роботодавців та уповноваженого органу управління в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування соціального страхування за реалізацію права застрахованої особи на матеріальне забезпечення та соціальні послуги за законом.

Рекомендації щодо самостійної роботи та виконання завдань

Для виконання завдань та самостійної роботи необхідно отримати індивідуальне завдання від викладача. Здобувач вищої освіти повинен виконати та захистити

видане завдання. Захист завдань здійснюється шляхом усного опитування або проходження тестування на навчальній платформі НУВГП (Moodle) даного курсу.

Самостійна робота полягає в опрацювання даної теми практичного заняття, отриманні індивідуального завдання та завершується виконанням завдань на навчальній платформі НУВГП (Moodle) даного курсу або задачею викладачеві для проведення оцінювання.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №2 **«Обчислення страхового стажу»**

Порядок обчислення страхового стажу для визначення розміру соціального страхування з тимчасової втрати працездатності та соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання полягає у ознайомленні з нормативно-правовими актами, що регулюють порядок обчислення страхового стажу.

Метою практичного заняття є набуття знань, умінь та навичок щодо розрахунку страхового стажу для різних категорій застрахованих осіб, а також ознайомлення з документами, що підтверджують страховий стаж.

Страховий стаж – період (строк), протягом якого особа підлягала страхуванню у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та за який щомісяця сплачено нею та роботодавцем або нею страхові внески в сумі не меншій, ніж мінімальний страховий внесок.

Страховий стаж обчислюється за даними персоніфікованого обліку відомостей про застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування, а за періоди до його запровадження - у порядку та на умовах, передбачених законодавством, що діяло раніше.

Страховий стаж обчислюється в місяцях. Якщо сума сплачених за відповідний місяць страхових внесків менша,

ніж мінімальний страховий внесок, цей період зараховується до страхового стажу за формулою:

$$ТП = Св:В,$$

де ТП – тривалість періоду, що зараховується до страхового стажу та визначається у місяцях;

Св – сума єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, сплаченого за відповідний місяць;

В – мінімальний розмір страхового внеску за відповідний місяць.

Період відпустки для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, отримання виплат за окремими видами соціального страхування, крім пенсій усіх видів (за винятком пенсії по інвалідності), включається до страхового стажу як період, за який сплачено страхові внески виходячи з розміру мінімального страхового внеску.

До страхового стажу прирівнюється трудовий стаж, набутий працівником за час роботи на умовах трудового договору (контракту) до набрання чинності ЗУ «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням», а також періоди, починаючи з 1 січня 2016 року, протягом яких особа не підлягала страхуванню за Законом України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування», але нею або роботодавцем сплачено за неї єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування відповідно до ЗУ «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування».

Теоретична частина:

- поняття страхового стажу;
- види страхового стажу;
- періоди, що зараховуються до страхового стажу;
- порядок розрахунку страхового стажу;
- документи, що підтверджують страховий стаж.

Практична частина:

- розрахунок страхового стажу за конкретними прикладами;
- аналіз документів, що підтверджують страховий стаж.

Рекомендації щодо виконання завдань:

- для вивчення теоретичного матеріалу рекомендовано використовувати навчальні посібники, нормативно-правові акти та рекомендації про державне соціальне страхування.
- для практичної частини заняття рекомендовано використовувати зразки документів, що підтверджують страховий стаж, а також задачі та завдання для розрахунку страхового стажу.
- зразки документів, що підтверджують страховий стаж.
- задачі та завдання для розрахунку страхового стажу видаються індивідуально кожному здобувачі вищої освіти.

Рекомендації щодо самостійної роботи та виконання завдань

Для виконання завдань та самостійної роботи необхідно отримати завдання для розрахунку страхового стажу. Здобувач вищої освіти повинен виконати та захистити отримане завдання. Захист завдань здійснюється шляхом усного опитування або проходження тестування на навчальній платформі НУВГП (Moodle) даного курсу.

Самостійна робота полягає в опрацюванні даної теми практичного заняття, отриманні індивідуального завдання та завершується виконанням завдань на навчальній платформі НУВГП (Moodle) даного курсу або задачею викладачеві для проведення оцінювання.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №3
«Розрахунок розміру страхових виплат від нещасного
випадку на виробництві або професійного
захворювання»

Загальні відомості

Страховий випадок за соціальним страхуванням від нещасних випадків – це нещасний випадок на виробництві або професійне захворювання (у тому числі встановлене чи виявлене в період, коли потерпілий не перебував у трудових відносинах з підприємством, на якому він захворів), що спричинили застрахованому професійно зумовлену фізичну чи психічну травму; нещасний випадок або професійне захворювання, яке сталося внаслідок порушення застрахованим нормативних актів про охорону праці.

Страховими виплатами є грошові суми, які Фонд соціального страхування виплачує застрахованому чи особам, які мають на це право, у разі настання страхового випадку.

Факт нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання розслідується в порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України, відповідно до Закону України «Про охорону праці».

Підставою для оплати потерпілому витрат на медичну допомогу, проведення медичної, професійної та соціальної реабілітації, а також страхових виплат є акт розслідування нещасного випадку або акт розслідування професійного захворювання (отруєння) за встановленими формами.

Порушення правил охорони праці застрахованим, яке спричинило нещасний випадок або професійне захворювання, не звільняє страховика від виконання зобов'язань перед потерпілим.

Страхові виплати складаються із:

1) страхової виплати втраченого заробітку (або відповідної його частини) залежно від ступеня втрати

потерпілим професійної працездатності (далі - щомісячна страхова виплата);

2) страхової виплати в установлених випадках одноразової допомоги потерпілому (членам його сім'ї та особам, які перебували на утриманні померлого);

3) страхової виплати дитині, яка народилася інвалідом внаслідок травмування на виробництві або професійного захворювання її матері під час вагітності;

4) страхових витрат на медичну та соціальну допомогу.

Сума щомісячної страхової виплати встановлюється відповідно до ступеня втрати професійної працездатності та середньомісячного заробітку, що потерпілий мав до ушкодження здоров'я.

Максимальний розмір щомісячної страхової виплати не може перевищувати чотири мінімальні заробітні плати.

Мінімальний розмір призначеної щомісячної страхової виплати потерпілому у перерахунку на 100 відсотків втрати професійної працездатності не може бути меншим за прожитковий мінімум, встановлений для працездатних осіб.

Допомога по тимчасовій непрацездатності внаслідок нещасного випадку виплачується в розмірі 100 відсотків середнього заробітку (оподатковуваного доходу). При цьому перші п'ять днів тимчасової непрацездатності оплачуються власником або уповноваженим ним органом за рахунок коштів підприємства, установи, організації

У разі стійкої втрати професійної працездатності, встановленої МСЕК, Пенсійний Фонд України проводить одноразову страхову виплату потерпілому, розмір якої визначається відповідно до ступеня втрати професійної працездатності, виходячи з розрахунку семи мінімальних заробітних плат, встановленого законом на день настання права потерпілого на страхову виплату.

Якщо внаслідок нещасного випадку або професійного захворювання потерпілий тимчасово втратив

працевдатність, Пенсійний Фонд України фінансує всі витрати на його лікування.

Якщо комісією з розслідування нещасного випадку встановлено, що ушкодження здоров'я настало не лише з вини роботодавця, а й внаслідок порушення потерпілим нормативних актів про охорону праці, розмір одноразової допомоги зменшується на підставі висновку цієї комісії, але не більш як на 50 %.

Відшкодування моральної (немайнової) шкоди потерпілим від нещасних випадків на виробництві або професійних захворювань і членам їхніх сімей не є страховою виплатою та здійснюється незалежно від часу настання страхового випадку відповідно до положень Цивільного кодексу України та Кодексу законів про працю України.

У разі смерті потерпілого право на одержання щомісячних страхових виплат мають непрацевдатні особи, які перебували на утриманні померлого або мали на день його смерті право на одержання від нього утримання, а також дитина померлого, яка народилася протягом не більш як десятимісячного строку після його смерті.

Такими непрацевдатними особами є:

1) діти, які не досягли 16 років; діти з 16 до 18 років, які не працюють, або старші за цей вік, але через вади фізичного або розумового розвитку самі не спроможні заробляти; діти, які є учнями, студентами (курсантами, слухачами, стажистами) денної форми навчання, - до закінчення навчання, але не більш як до досягнення ними 23 років;

2) особи, які досягли пенсійного віку, передбаченого статтею 26 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», якщо вони не працюють;

3) інваліди-члени сім'ї потерпілого на час інвалідності;

4) неповнолітні діти, на утримання яких померлий виплачував або був зобов'язаний виплачувати аліменти;

5) непрацездатні особи, які не перебували на утриманні померлого, але мають на це право.

Право на одержання страхових виплат у разі смерті потерпілого мають також дружина (чоловік) або один з батьків померлого чи інший член сім'ї, якщо він не працює та доглядає дітей, братів, сестер або онуків потерпілого, які не досягли восьмирічного віку.

У разі смерті потерпілого внаслідок нещасного випадку на виробництві виплачується:

- одноразова допомога його сім'ї у сумі, що дорівнює сорока розмірам мінімальної заробітної плати, встановленої законом на день настання права на страхову виплату;

- одноразова страхова виплата кожній особі, яка мала право на одержання утримання від потерпілого, а також його дитині, яка народилася протягом не більш як десятимісячного строку після смерті потерпілого, у сумі, що дорівнює восьми розмірам мінімальної заробітної плати, встановленої законом на день настання права на страхову виплату:

Сума страхових виплат кожній особі, яка має на це право, визначається шляхом ділення частини заробітку потерпілого, що припадає на зазначених осіб, на кількість цих осіб.

Завдання 3.1

Внаслідок нещасного випадку, за висновками медико-соціальної експертної комісії, стійка втрата працездатності потерпілого складає 60%. Середня заробітна плата потерпілого перед настанням страхового випадку складала – 19 200,0 грн. Необхідно визначити суму одноразової та щомісячних страхових виплат.

Розв'язання:

1) сума одноразової страхової виплати потерпілому визначається відповідно до ступеня втрати професійної працездатності, виходячи з розрахунку семи мінімальних заробітних плат:

$$0,6 \times 7 \times 7 \ 100,0 \text{ грн.} = 29 \ 820,0 \text{ грн.},$$

де 3 028,0 грн. – розмір мінімального прожиткового мінімуму для працездатних осіб (станом на 01.01.2024 р.);

2) сума щомісячних страхових виплат встановлюється відповідно до ступеня втрати професійної працездатності та середньомісячного заробітку:

$0,6 \times 19\,200,0 \text{ грн.} = 11\,520,0 \text{ грн.}$

3) максимальний розмір щомісячної страхової виплати не може перевищувати чотири мінімальні заробітні плати:

$11\,520,0 \text{ грн.} \leq 4 \times 7\,100,0 \text{ грн.} = 28\,400,0 \text{ грн.},$

де 7 100,0 грн. – розмір мінімальної заробітної плати (станом 01.01.2024 р.).

Умова виконується. Отже, внаслідок нещасного випадку потерпілому Пенсійний Фонд України виплачуватиме:

одноразову страхову виплату в сумі 29 820,0 грн;

щомісячні страхові виплати в сумі – 11 520,0 грн.

Завдання 3.2

05.09.2023 року працівник працевлаштований на підприємстві. 22.09.2023 року під час виконання трудових обов'язків отримав травму, що спричинило нещасний випадок. Внаслідок цього тимчасово втратив працездатність на 20 днів. Посадовий оклад працівника на момент настання нещасного випадку складав 25 600,0 грн. Необхідно визначити розмір допомоги по тимчасовій непрацездатності внаслідок нещасного випадку.

Розв'язання:

Допомога по тимчасовій непрацездатності внаслідок нещасного випадку виплачується в розмірі 100% середнього заробітку (оподатковованого доходу). При цьому, перші 5 днів оплачується роботодавцем, а починаючи з 6 дня і до повного відновлення працездатності Пенсійним Фондом України. Середньомісячний заробіток для визначення суми страхових виплат потерпілому у зв'язку із втраченим заробітком визначається згідно з порядком обчислення середньої заробітної плати для виплат за

загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням.

1) для розрахунку приймаємо весь фактичний час перебування в трудових відносинах перед настанням страхового випадку:

$25\ 600,0 \text{ грн.} / 30,44 \text{ кал. дн.} = 841,0 \text{ грн.}$ – середня заробітна плата за 1 календарний день;

2) розмір допомоги по тимчасовій непрацездатності внаслідок нещасного випадку становить:

- оплата перших 5 днів здійснюється за рахунок коштів роботодавця:

$841,0 \text{ грн.} \times 5 \text{ кал. дн.} = 4\ 205,0 \text{ грн.}$

- оплата починаючи з 6 дня за весь період до відновлення працездатності виплачується Пенсійним Фондом України:

$20 \text{ кал. днів} - 5 \text{ кал. дн.} = 15 \text{ кал. дн.}$:

$841,0 \text{ грн.} \times 15 \text{ кал. дн.} = 12\ 615,0 \text{ грн.}$

Загальна сума допомоги по тимчасовій втраті працездатності внаслідок нещасного випадку становитиме $4\ 205,0 \text{ грн.} + 12\ 615,0 \text{ грн.} = 16\ 820,0 \text{ грн.}$

Завдання 3.3

Внаслідок професійного захворювання, яке працівник отримав на підприємстві, медико-соціальна експертна комісія встановила стійку втрату працездатності на 50%. При цьому його стаж роботи на цьому підприємстві становить 31 рік. Заробітна плата за розрахунковий період (грудень 2022 – листопад 2023) становить 281 300,0 грн. (в. т.ч. відпускні та премії). Необхідно розрахувати розмір щомісячної страхової виплати потерпілому.

Розв'язання:

1) розрахунковий період повних 12 місяців:

$281\ 300,0 \text{ грн.} / 12 \text{ міс.} = 23\ 441,7 \text{ грн.}$ – середньомісячний заробіток потерпілого;

2) сума щомісячних страхових виплат встановлюється відповідно до ступеня втрати професійної працездатності та середньомісячного заробітку:

$0,5 \times 23\ 441,7 \text{ грн.} = 11\ 720,85 \text{ грн.}$

3) максимальний розмір щомісячної страхової виплати не може перевищувати чотири мінімальні заробітні плати:

$11\ 720,85 \text{ грн.} \leq 4 \times 7\ 100,0 \text{ грн.} = 28\ 400,0 \text{ грн.},$

де $7\ 100,0 \text{ грн.}$ – розмір мінімальної заробітної плати (станом 01.01.2024 р.).

Умова виконується. Отже, внаслідок нещасного випадку потерпілому Пенсійний Фонд України виплачуватиме – щомісячні страхові виплати в сумі - $11\ 720,85 \text{ грн.}$

Завдання 3.4

04 грудня 202X року на виробництві загинув працівник. У нього залишилася непрацююча дружина та троє дітей. Його середньомісячний заробіток складав $56\ 900,0 \text{ грн.}$ Необхідно визначити розмір одноразової допомоги його сім'ї та суми щомісячних страхових виплат кожній особі, яка має на це право.

Розв'язання:

1) у разі смерті потерпілого внаслідок нещасного випадку виплачується:

- одноразова допомога його сім'ї у сумі, що дорівнює сорока розмірам мінімальної заробітної плати, встановленої законом на день настання права на страхову виплату;

- одноразова страхова виплата кожній особі, яка мала право на одержання утримання від потерпілого, а також його дитині, яка народилася протягом не більш як десятимісячного строку після смерті потерпілого, у сумі, що дорівнює восьми розмірам мінімальної заробітної плати, встановленої законом на день настання права на страхову виплату:

- $40 \times 7\ 100,0 \text{ грн.} = 284\ 000 \text{ грн.}$ - одноразова допомога на сім'ю, де $7\ 100,0 \text{ грн.}$ – розмір мінімальної заробітної плати (станом 01.01.2024 р.);

- склад сім'ї потерпілого складався із 5 частин:

✓ чоловік (потерпілий);

- ✓ непрацююча дружина;
- ✓ дитина 1 (2014 р.н);
- ✓ дитина 2 (2016 р.н);
- ✓ дитина 3 (2022 р.н).

Оскільки дружина має працездатність, вона не підпадає під категорію утриманців, навіть якщо наразі не працює.

Утриманцями є діти, які не досягли 16 років; діти з 16 до 18 років, які не працюють, або старші за цей вік, але через вади фізичного або розумового розвитку самі не спроможні заробляти; діти, які є учнями, студентами (курсантами, слухачами, стажистами) денної форми навчання, - до закінчення навчання, але не більш як до досягнення ними 23 років.

Сума одноразової допомоги на кожного утриманця становитиме:

- дитина 1 (2014 р. н.) – $8 \times 7 \ 100,0$ грн. =
= 56 800,0 грн - одноразова допомога на 1 утриманця;
- дитина 2 (2016 р. н.) – $8 \times 7 \ 100,0$ грн. =
= 56 800,0 грн - одноразова допомога на 2 утриманця;
- дитина 3 (2022 р. н.) – $8 \times 7 \ 100,0$ грн. =
= 56 800,0 грн - одноразова допомога на 3 утриманця.

У випадку загибелі потерпілого розмір щомісячних страхових виплат особам, які мають на них право, розраховується з його середньомісячного заробітку. При цьому, з розміру щомісячних страхових виплат вираховується частка, яка припадала на самого потерпілого та працездатних членів його сім'ї, які не мають права на цю допомогу, але перебували на його утриманні. - потрібно вирахувати частку потерпілого та частку працездатної особи (непрацюючої дружини):

- сума страхових виплат кожній особі, яка має на це право, визначається шляхом ділення частини заробітку потерпілого, що припадає на зазначених осіб, на кількість цих осіб:

$56 \ 900,0$ грн / 4 члени сім'ї = $14 \ 225,0$ грн.;

$56 \ 900,0$ грн. – $(2 \times 14 \ 225,0$ грн) = $28 \ 450,0$ грн.,

де 2 це – частка потерпілого та частка працездатної особи (непрацююча дружина);

28 450,0 грн. / 3 утриманця = 9 483,33 грн. – щомісячні страхові виплати на кожного утриманця.

Отже, внаслідок нещасного випадку зі смертельними наслідками відповідно до наведеного прикладу, Пенсійний Фонд України для сім'ї потерпілого повинен виплатити:

- 284 000,0 грн. - одноразова допомога на сім'ю;
- по 56 800,0 грн. – розмір одноразової допомоги для кожного утриманця (56 800 грн. × 3 = 170 400,0 грн.);
- по 9 483,33 грн. – розмір щомісячних страхових виплат для кожного утриманця (9 483,33 грн. × 3 = 28 450,0 грн)

Рекомендації щодо самостійної роботи та виконання завдань

Для виконання завдань та самостійної роботи необхідно отримати індивідуальне завдання від викладача. Здобувач вищої освіти повинен виконати та захистити видане завдання. Захист завдань здійснюється шляхом усного опитування або проходження тестування на навчальній платформі НУВГП (Moodle) даного курсу.

Самостійна робота полягає в опрацювання даної теми практичного заняття, отриманні індивідуального завдання та завершується виконанням завдань на навчальній платформі НУВГП (Moodle) даного курсу або здачею викладачеві для проведення оцінювання.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №4

«Визначення матеріального забезпечення за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності»

Загальні відомості

Види матеріального забезпечення та соціальних послуг за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.

1. За страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності надаються такі види матеріального забезпечення та соціальних послуг:

1) допомога по тимчасовій непрацездатності (включаючи догляд за хворою дитиною);

2) допомога по вагітності та пологах;

3) допомога на поховання (крім поховання пенсіонерів, безробітних та осіб, які померли від нещасного випадку на виробництві);

4) оплата лікування в реабілітаційних відділеннях санаторно-курортного закладу після перенесених захворювань і травм.

Розмір допомоги по тимчасовій непрацездатності

1. Допомога по тимчасовій непрацездатності виплачується застрахованим особам залежно від страхового стажу в таких розмірах:

1) *50 відсотків* середньої заробітної плати (доходу) - застрахованим особам, які мають страховий стаж до трьох років;

2) *60 відсотків* середньої заробітної плати (доходу) - застрахованим особам, які мають страховий стаж від трьох до п'яти років;

3) *70 відсотків* середньої заробітної плати (доходу) - застрахованим особам, які мають страховий стаж від п'яти до восьми років;

4) *100 відсотків* середньої заробітної плати (доходу) - застрахованим особам, які мають страховий стаж понад вісім років;

5) *100 відсотків* середньої заробітної плати (доходу) - застрахованим особам, віднесеним до 1-3 категорій осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи; одному з батьків або особі, що їх замінює та доглядає хвору дитину віком до 14 років, яка потерпіла від Чорнобильської катастрофи; ветеранам війни та особам, на яких поширюється чинність ЗУ «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»; особам, віднесеним до жертв нацистських переслідувань відповідно до

Закону України «Про жертви нацистських переслідувань»; донорам, які мають право на пільгу, передбачену статтею 10 ЗУ «Про донорство крові та її компонентів».

Страховий випадок за соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності – це подія, з настанням якої виникає право застрахованої особи, членів її сім'ї або іншої особи на отримання матеріального забезпечення або соціальних послуг.

Підставою для призначення допомоги по тимчасовій непрацездатності, по вагітності та пологах є виданий у встановленому порядку листок непрацездатності.

Листок непрацездатності – це документ, який дає підставу для нарахування допомоги по тимчасовій непрацездатності (включаючи догляд за хворою дитиною або хворим членом сім'ї), що видається медичним закладом.

Для розрахунку допомоги по тимчасовій непрацездатності (включаючи догляд за хворою дитиною або хворим членом сім'ї) потрібна така інформація:

- період, коли особа не працювала (загальна кількість днів);
- інформація про страховий стаж (% зменшення, в залежності від страхового стажу).

Розрахунок допомоги по тимчасовій непрацездатності передусім має визначити розрахунковий період (див. табл. 1), тобто кількість календарних місяців перебування у трудових відносинах з підприємством (організацією, установою), що передують місяцю, у якому трапився страховий випадок за соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.

Таблиця 1

Розрахунковий період трудових відносин працівника, який визначає його середню заробітну плату (дохід)

Розрахунковий період (календарні місяці), якщо працівник перебуває у трудових відносинах		
більше 12 місяців	менше 12 місяців	менше 1 місяця
1	2	3
приймаємо за 12 місяців	приймаємо повні (з першого до першого числа) календарні місяці, $1 \leq \text{ПКМ} < 12$	приймаємо час перебування у трудових відносинах (календарних днів) – з дати укладання трудового договору до дати настання страхового випадку (дня початку хвороби не включають)

Після визначення розрахункового періоду потрібно розрахувати середню заробітну плату за 1 календарний день

1)

$$\text{Середня заробітна плата за 1 календарний день} = \frac{\text{заробітна плата, за 12 місяців}}{\text{кількість календарних днів за 12 місяців}}$$

- перший випадок – для розрахунку приймаємо тільки повні 12 календарних місяці перебування у трудових відносинах перед місяцем настання страхового випадку (з першого до першого числа);

Як приклад, працівник приніс листок непрацездатності з 03.12.23 р. по 21.12.23 р., то розрахунковим періодом буде 01.12.2022 р. – 30.11.2023 р.

2)

$$\begin{array}{r} \text{Середня} \\ \text{заробітна плата за} \\ \text{1 календарний день} \end{array} = \frac{\text{Заробітна плата,} \\ \text{за 5 місяці}}{\text{Кількість} \\ \text{календарних днів} \\ \text{за 5 місяці}}$$

- другий випадок – для розрахунку приймаємо фактичну кількість повних місяців (з першого до першого числа);

Як приклад, працівника було прийнято на роботу 15.06.2023 р., а тимчасова непрацездатність настала у грудні 2023 р., тоді розрахунковим періодом буде 01.07.2023 р. – 30.11.2023 р. (дні червня не враховуються, так як це неповний місяць перебування у трудових відносинах);

3)

$$\begin{array}{r} \text{Середня} \\ \text{заробітна плата за} \\ \text{1 календарний день} \end{array} = \frac{\text{Посадовий оклад} \\ \text{за місяць}}{30,44}$$

- третій випадок – для розрахунку приймаємо весь фактичний час перебування в трудових відносинах перед настанням страхового випадку;

Як приклад, працівника прийнято на роботу 11.09.2023 р., а листок непрацездатності відкрито 22.09.2023 р., то розрахунковим періодом буде 11.09.2023 р. – 21.09.2023 р.

Для розрахунку допомоги по тимчасовій непрацездатності (включаючи догляд за хворою дитиною або хворим членом сім'ї) використовуються тільки календарні дні, а неробочі

Для розрахунку допомоги по тимчасовій непрацездатності (включаючи догляд за хворою дитиною або хворим членом сім'ї) необхідно брати всі календарні

дні, включаючи святкові і неробочі дні, як при розрахунку середньої заробітної плати, так і при визначенні кількості днів непрацевдатності.

Визначення страхового стажу:

- до 01.01.2011 р. – страховий стаж обчислювався по записах у трудовій книжці, а у разі відсутності запису – по довідкам, витягам з наказів про прийняття на роботу тощо;

- після 01.01.2011 р. – страховий стаж обчислюється за даними персоніфікованого обліку відомостей про застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Електронний реєстр листків непрацевдатності – система накопичення, зберігання та використання інформації про видані, продовжені та обліковані листки непрацевдатності

Увага! Сума допомоги по тимчасовій непрацевдатності (включаючи догляд за хворою дитиною або хворим членом сім'ї) в розрахунку на місяць не повинна перевищувати розміру максимальної величини бази нарахування єдиного внеску, з якої сплачувалися страхові внески до Пенсійного Фонду України.

Максимальна база нарахування ЄСВ становить 15 розмірів мінімальних заробітних плат ($15 \times 7\,100,0$ грн. = 106 500,0 грн. станом на 01.01.2024 р.).

Враховуючи вище наведене, сума допомоги по тимчасовій непрацевдатності (включаючи догляд за хворою дитиною або хворим членом сім'ї) в розрахунку за 1 день не може перевищувати 3 498,7 грн. ($106\,500,0 / 30,44$, де 30,44 – середньомісячна кількість календарних днів).

Завдання 4.1

Необхідно розрахувати допомогу по тимчасовій непрацевдатності у зв'язку з захворюванням працівника з 4 по 15 травня поточного року.

Вихідні дані про працівника:

Стаж роботи на підприємстві: 3 роки.

Загальний трудовий стаж: 6 років.

Заробітна плата за розрахунковий період (травень 2022 - квітень 2023): 363 000,0 грн (включаючи відпускні та премію).

Кількість календарних днів у розрахунковому періоді: 365.

Розв'язання:

Допомога у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності (включаючи догляд за хворою дитиною або хворим членом сім'ї) виплачується застрахованим особам залежно від страхового стажу. Якщо стаж роботи 6 років, то допомога виплачується в розмірі 70% середньої заробітної плати.

Розраховуємо суму допомоги по тимчасовій втраті працездатності:

1) $363\,000,0 \text{ грн.} / 365 \text{ кал. дн.} = 994,5 \text{ грн}$ – середня заробітна плата за 1 календарний день;

2) враховуємо % зменшення, в залежності від страхового стажу

$994,5 \text{ грн.} \times 70\% = 696,2 \text{ грн.}$ – середня заробітна плата за 1 календарний день враховуючи % зменшення страхового стажу;

3) допомога у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності складається з двох частин:

- оплата перших 5 днів тимчасової непрацездатності внаслідок захворювання або травми здійснюється за рахунок коштів роботодавця:

$696,2 \text{ грн.} \times 5 \text{ кал. днів} = 3\,480,75 \text{ грн.}$

- оплата починаючи з 6 дня непрацездатності за весь період до відновлення працездатності або до встановлення медико-соціальною експертною комісією інвалідності виплачується Пенсійним Фондом України:

з 04 по 15 травня (12 кал. днів): $12 \text{ кал. дн.} - 5 \text{ кал. дн.} = 7 \text{ кал. дн.}$

$696,2 \text{ грн.} \times 7 \text{ кал. дн.} = 4\,873,4 \text{ грн.}$

Загальна сума допомога у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності внаслідок захворювання становитиме 3 480,75 грн. + 4 873,4 грн. = 8 354,15 грн.

Завдання 4.2

Працівницю прийнято на підприємство 10 квітень 202X року. Тимчасова непрацездатність внаслідок догляду за хворою дитиною настала з 17 по 26 вересень 202X року. Стаж роботи 10 років. Середня заробітна плата за місяць становить 33 500,0 грн.

Розв'язання:

Допомога у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності (догляд за хворою дитиною) виплачується застрахованим особам залежно від страхового стажу. Якщо стаж роботи 10 років, то допомога виплачується в розмірі 100% середньої заробітної плати.

Розрахунковий період з 01.05. по 01.08. 202X року, тобто 4 місяці.

Розраховуємо суму допомоги по тимчасовій втраті працездатності (догляд за хворою дитиною):

1) $33\,500,0 \text{ грн.} \times 4 \text{ місяці} = 134\,000,0 \text{ грн.}$ – нарахована заробітна плата за весь період роботи;

травень – 31 кал. дн.;

червень – 30 кал. дн.;

липень – 31 кал. дн.; $31+30+31+31=123 \text{ кал. днів}$

серпень – 31 кал. дн.;

$134\,000,0 \text{ грн.} / 123 \text{ кал. дн.} = 1089,4 \text{ грн.}$ – середня заробітна плата за 1 календарний день;

2) % зменшення від страхового стажу не враховуємо, бо стаж роботи 10 років – 100% середньої заробітної плати;

3) якщо працівник має страховий стаж за даними персоналізованого обліку відомостей про застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування менше 6 місяців протягом 12 місяців перед настанням страхового випадку. Середня заробітна плата визначається виходячи з нарахування заробітної плати, з якої сплачуються страхові

внески, але з розрахунку на місяць не вище розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом у місяці настання страхового випадку (вересень 202X року – 7 100,0 грн. або 233,25 грн. / кал. днів (7 100,0 / 30,44, де 30,44 – середньомісячна кількість календарних днів)). Звернути увагу, це стосується всіх працівників незалежно від їх загального страхового стажу:

- у нашому випадку, середня заробітна плата за 1 календарний день – 1089,4 грн. > 233,25 грн.

Отже, для розрахунку використовуємо середню заробітну плату за 1 календарний день – 233,25 грн;

4) допомога у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності (догляд за хворою дитиною або хворим членом сім'ї, в разі захворювання матері або іншої особи, яка фактично здійснює догляд за дитиною віком до трьох років або дитиною-інвалідом віком до 18 років, викликана карантинном, накладеним органами санітарно-епідеміологічної служби) виплачується Пенсійним Фондом України з першого дня за весь час відсутності на роботі:

- з 17 по 26 вересня 202X року (10 кал. днів) – 233,25 грн. × 10 кал. дн. = 2 332,5 грн.

Загальна сума допомога у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності внаслідок захворювання становитиме 2 332,5 грн.

Завдання 4.3

Співробітниця перебуває у відпустці по вагітності та пологах з 16 жовтня 202X року. Стаж її роботи на підприємстві становить 1 рік 4 місяці. Посадовий оклад складає 41 700,0 грн. на місяць. З 1 по 14 вересня 202X року працівниця мала тимчасову непрацездатність через хворобу. Необхідно розрахувати розмір допомоги по вагітності та пологах згідно цих вихідних даних.

Розв'язання:

Допомога по вагітності та пологах надається застрахованій особі у розмірі 100 відсотків середньої заробітної плати (доходу), і не залежить від страхового стажу:

1) розрахунковий період становить 12 повних календарних місяців (жовтень 2022 р. – вересень 2023 р.), але до розрахункового періоду непотрібно включати дні тимчасової непрацездатності, а тому:

$$365 \text{ кал. днів} - 14 \text{ кал. днів} = 351 \text{ кал. днів}$$

2) розраховуємо заробітну плату:

$105\,300,0 \text{ грн.} \times 12 \text{ місяці} = 1\,263\,600,0 \text{ грн.}$ – нарахована заробітна плата за розрахунковий період;

3) розраховуємо середню заробітну плату за 1 календарний день:

$$1\,263\,600,0 \text{ грн.} / 351 \text{ кал. дн.} = 3\,600,0 \text{ грн.}$$

4) сума допомоги по вагітності та пологах у розрахунку на місяць не повинна перевищувати розміру максимальної величини бази нарахування єдиного внеску, з якої сплачувалися страхові внески до Пенсійного Фонду України та не може бути меншою за розмір допомоги, обчислений із мінімальної заробітної плати, встановленої на час настання страхового випадку:

м.з.п. за 1 кал.дн. < с. з.п. за 1 кал. дн. < м.б.н. ЄСВ за 1 дн.

$$233,25 \text{ грн.} < 191,5 \text{ грн.} > 3\,498,7 \text{ грн.,}$$

де 233,25 грн. – розмір допомоги обчислений із мінімальної заробітної плати ($7100,0 / 30,44 = 233,25 \text{ грн.}$);

7 100,0 грн. - розмір мінімальної заробітної плати (станом на 01.01.2024 р.);

30,44 днів – середньомісячна кількість календарних днів;

3 498,7 грн. – розмір максимальної величини бази нарахування єдиного внеску (станом на 01.01.2024 р. - 15 р.м.з.п. – $15 \times 7\,100,0 \text{ грн.} = 106\,500,0 \text{ грн.}$)

$$106\,500,0 \text{ грн.} / 30,44 = 3\,498,7 \text{ грн.}$$

Висновок. Умова виконується. Розмір допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами становитиме:

70 кал. днів до пологів та 56 кал. днів після пологів -

$$126 \text{ кал. дн.}$$

$$126 \text{ кал. днів} \times 3\,498,7 \text{ грн} = 440\,836,2 \text{ грн.}$$

Рекомендації щодо самостійної роботи та виконання завдань

Для виконання завдань та самостійної роботи необхідно отримати індивідуальне завдання від викладача. Здобувач вищої освіти повинен виконати та захистити видане завдання. Захист завдань здійснюється шляхом усного опитування або проходження тестування на навчальній платформі НУВГП (Moodle) даного курсу.

Самостійна робота полягає в опрацюванні даної теми практичного заняття, отриманні індивідуального завдання та завершується виконанням завдань на навчальній платформі НУВГП (Moodle) даного курсу або задачею викладачеві для проведення оцінювання.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №5 «Оформлення документів при призначенні страхових виплат»

Страхові виплати – це грошові кошти, які виплачуються Пенсійним Фондом України потерпілим на виробництві та членам їх сімей у разі настання страхового випадку.

Страхові виплати можуть бути:

1. Одноразовими:

- допомога на поховання;
- одноразова допомога потерпілому;
- одноразова допомога членам сім'ї потерпілого.

2. Щомісячними:

- допомога по тимчасовій непрацездатності;
- пенсія по інвалідності внаслідок нещасного випадку на виробництві або профзахворювання;
- страхова виплата у зв'язку з втратою годувальника.

3. Види страхових випадків:

- нещасний випадок на виробництві - випадок, що стався з працівником під час виконання ним трудових обов'язків або у зв'язку з роботою.

- профзахворювання - захворювання, що виникло внаслідок впливу шкідливих факторів виробничого середовища.

4. Право на страхові виплати мають:

- потерпілий - працівник, який зазнав травми або профзахворювання.

- члени сім'ї потерпілого - члени сім'ї, які перебували на утриманні потерпілого.

Для отримання страхових виплат необхідно звернутися до Пенсійного фонду України та надати необхідні документи, а також написати заяву про призначення страхових виплат.

Здобувачі вищої освіти повинні здобути знання, навички та компетентності щодо:

- переліком документів, необхідних для призначення страхових виплат;

- правильного оформлення документів для призначення страхових виплат;

- порядку подання документів для призначення страхових виплат.

Теоретична частина:

Поняття страхових виплат.

Види страхових виплат.

Перелік документів, необхідних для призначення страхових виплат.

Правила оформлення документів для призначення страхових виплат.

Порядок подання документів для призначення страхових виплат.

Практична частина:

Вирішення типових задач з оформлення документів для призначення страхових виплат.

Аналіз конкретних прикладів оформлення документів.

Складання переліку документів, необхідних для призначення страхових виплат у конкретному випадку.

Оформлення документів для призначення страхових виплат у конкретному випадку.

На практичному занятті здобувач вищої освіти повинен виконувати:

- роботу з документами;
- практичне вирішення задач;
- аналіз конкретних прикладів.

Перелік документів, необхідних для призначення страхових виплат:

1. Заява про призначення страхової виплати:
 - заява заповнюється потерпілим або членом його сім'ї (у заяві зазначаються дані про потерпілого, страховий випадок, а також про осіб, які мають право на страхову виплату).
2. Документ, що посвідчує особу:
 - паспорт громадянина України;
 - ідентифікаційний код.
3. Документ, що підтверджує трудовий стаж:
 - трудова книжка або е-трудова книжка;
 - довідка з місця роботи.
4. Довідка про доходи:
 - довідка про доходи за попередні два календарних роки.
5. Медичний висновок про причину настання нещасного випадку або профзахворювання (видається закладом охорони здоров'я). У висновку зазначаються дані про потерпілого, причину настання нещасного випадку або профзахворювання, а також ступінь втрати працездатності.
6. Документи, що підтверджують право на страхову виплату:
 - свідоцтво про народження (для членів сім'ї потерпілого);
 - свідоцтво про одруження (для членів сім'ї потерпілого);
 - рішення суду про встановлення опіки (для підопічних).
7. Інші документи:
 - акт про нещасний випадок на виробництві;

- акт розслідування профзахворювання;
- витяг з протоколу засідання комісії з розслідування нещасного випадку на виробництві або профзахворювання.

Перелік документів може змінюватися залежно від виду страхового випадку.

Документи, що подаються для призначення страхових виплат, повинні бути оформлені належним чином.

Недостовірні відомості в документах можуть бути підставою для відмови у призначенні страхових виплат.

Рекомендації щодо самостійної роботи та виконання завдань

Для виконання завдань та самостійної роботи необхідно отримати індивідуальне завдання від викладача. Здобувач вищої освіти повинен виконати та захистити видане завдання. Захист завдань здійснюється шляхом усного опитування або проходження тестування на навчальній платформі НУВГП (Moodle) даного курсу.

Самостійна робота полягає в опрацюванні даної теми практичного заняття, отриманні індивідуального завдання та завершується виконанням завдань на навчальній платформі НУВГП (Moodle) даного курсу або задачею викладачеві для проведення оцінювання.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №6

«Порядок заповнення заяви-розрахунку для отримання матеріального забезпечення»

Здобувачі вищої освіти повинні ознайомитися з порядком заповнення заяви-розрахунку для отримання матеріального забезпечення. Навчитися правильно заповнювати заяву-розрахунок. Вивчити перелік документів, необхідних для подання разом із заявою-розрахунком.

Заповнення заяви розрахунку відбувається у такій послідовності:

1. Найменування страхувальника. Повинно відповідати даним Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань. Заповнюється згідно з вимогами Цивільного кодексу України та наказу Міністерства юстиції України № 368/52 від 05.03.2012 р.

2. Місцезнаходження. Заповнюється згідно з Законом України № 755 від 15.05.2003 р. Вказується місцезнаходження, зазначене у виписці з Єдиного державного реєстру.

3. Код за ЄДРПОУ. Для юридичних осіб – реєстраційний номер облікової картки платника податків. Для фізичних осіб – серія та номер паспорта (якщо відсутній РНОКПП через релігійні переконання). Заповнюється згідно з наказом Міністерства фінансів України № 1162 від 24.11.2014 р., включаючи відокремлені підрозділи. Окремий поточний рахунок у банку або окремих рахунок у Державному казначействі України:

4. Інші важливі моменти. Заповнення лицьового боку заяви-розрахунку. Заповнення зворотнього боку заяви-розрахунку. Заповнюється загальна кількість календарних днів тимчасової непрацездатності, у тому числі догляду за хворою дитиною або хворим членом сім'ї (за винятком днів тимчасової непрацездатності, оплачених за рахунок коштів страхувальника) та загальна сума нарахованої допомоги зарахунок коштів Пенсійного Фонду України. Допомога по тимчасовій непрацездатності внаслідок захворювання або травми, не пов'язаної з нещасним випадком на виробництві та професійним захворюванням, виплачується Пенсійним Фондом України застрахованим особам, починаючи із шостого дня непрацездатності, за весь період до відновлення працездатності або до встановлення медико-соціальною експертною комісією інвалідності (встановлення іншої групи, підтвердження раніше встановленої групи інвалідності). Слід враховувати,

що допомога по тимчасовій непрацездатності, по догляду за хворою дитиною або хворим членом сім'ї виплачується за рахунок коштів Пенсійного Фонду України з першого дня непрацездатності. Заповнюється кількість днів тимчасової непрацездатності застрахованих осіб, які скористались пільгами постраждалим внаслідок ЧАЕС та відповідно сума, на яку збільшено розмір допомоги по тимчасовій непрацездатності. Заповнюється кількість календарних днів відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами та сума нарахованої допомоги по вагітності та пологах, що надається за рахунок коштів Пенсійного Фонду України. Слід врахувати, що сума допомоги по вагітності та пологах за основним місцем роботи не може бути меншою за розмір допомоги, обчислений із мінімальної заробітної плати, встановленої на час настання страхового випадку відповідно до Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування».

5. Додаткова інформація. Заповнення додатків до заяви-розрахунку.

6. Посилання.

Рекомендації щодо самостійної роботи та виконання завдань

Для виконання завдань та самостійної роботи необхідно отримати індивідуальне завдання від викладача. Здобувач вищої освіти повинен виконати та захистити видане завдання. Захист завдань здійснюється шляхом усного опитування або проходження тестування на навчальній платформі НУВГП (Moodle) даного курсу.

Самостійна робота полягає в опрацюванні даної теми практичного заняття, отриманні індивідуального завдання та завершується виконанням завдань на навчальній платформі НУВГП (Moodle) даного курсу або задачею викладачеві для проведення оцінювання.

Список використаної літератури

Базова

1. Калда Г. С., Ганзюк А. Л., Филипчук В. Л. Державне соціальне страхування від нещасних випадків та професійних захворювань. Хмельницький : ХНТУ, 2022. 108 с.

2. Соціальне страхування : навч. посібник / М. Г. Марич. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 176 с.

3. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 02.03.2015 № 219-VIII. (редакція від 01.01.2024) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14#Text>

Допоміжна

1. Атаманчук П. С., Мендерецький В. В., Панчук О. П., Білик Р. М. Охорона праці в галузі : навчальний посібник / П. С. Атаманчук, В. В. Мендерецький, О. П. Панчук, Р. М. Білик. Київ : «Центр учбової літератури», 2017. 322 с.

2. Довбенко В. С. Методичні вказівки до практичних занять та самостійного вивчення навчальної дисципліни «Державне соціальне страхування на виробництві» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Цивільна безпека» спеціальності 263 «Цивільна безпека» денної та заочної форм навчання (03-09-45) [Електронне видання]. Рівне : НУВГП, 2019. 28 с.

Інформаційні ресурси

1. Законодавство України. URL: <http://rada.kiev.ua>

2. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування 14.01.1998 № 16/98-ВР (редакція від 01.01.2024). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/16/98-%D0%B2%D1%80#Text>

3. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75). URL: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka>